

Tegevusaruanne 2010-2011 õa kohta

Lasteaia kontseptsioon:

Missioon:

Jänesselja Lasteaed on pere toetaja lapsele turvalise ja sõbraliku arengukeskkonna loomisel, kus lapsel kujunevad elus toimetulekuks vajalikud oskused ja kõlbeline käitumine.

Visioon:

Jänesselja Lasteaias käiv laps on rõõmsameelne, heasüdamlik, iseseisev, rahvakultuuri ja -kombeid väärtustav.

Lasteaia eripära:

Jänesselja lasteaias tegeletakse süvitsi eesti rahvakultuuri tundmaõppimise ja hoidmisega.

Väärtused

- rahvuslikkus
- koostöö
- turvalisus
- heatahtlikkus

2010-2011 õa eesmärk: Tegevused on planeeritud väärtustest ja lasteaia kontseptsioonist lähtuvalt.

Eestvedamine ja juhtimine

eestvedamine ja juhtimine, sealhulgas strateegiline juhtimine

Kõigile soovijatele on loodud võimalus ja tingimused alushariduse omandamiseks elukohajärgses lasteaias (arengukavast tulenev eesmärk).

Analüüs

Tegevuskava 2010-2011 loomisel võeti aluseks arengukava 2009-2011 eesmärgid, sisehindamise nõustamise protsessis (27.08.10) nõuniku ettepanekud ning kavandati tegevused, mida pidas vajalikuks direktor tutvudes eelnevate aastate sisehindamise materjalidega.

2010. a sügisest jäi lasteaia koha ootele 8 last vanusegrupist 2007-2008, 2008-2009. Seoses Tammiste lasteaia avamisega jaanuaris 2011.a vahetas lasteaeda 6 last. Lasteaiateed alustavate laste vanematega sõlmiti koha kasutamise leping hiljemalt 1.11.10.a.

2010. a kevadel toimus koolitus, mille käigus lepidi kokku väärtustes. Väärtuspõhise juhtimise kontekstis on plaanis igale väärtusele ja selle juurutamisele pühendada vähemalt üks aasta. Juhi vahetumisega oli esiplaanil koostöö kui väärtus ning õppe- ja kasvatustöös rahvuslikkus kui väärtus. Koostöös pedagoogidega ja pedagoogilise nõukoguga ning teenindava personaliga vaadati üle ja kinnitati järgmised asutuse-sisesed dokumendid:

- **Sauga valla lasteaedades töötavate täiskasvanute koolituse protseduur**, pedagoogilise nõukogu 06.12.2010 otsuse alusel direktori käskkirjaga nr 47 /08.12.2010/ (puudus vastav kord, oli olemas vaid enesetäiendamise üldalused), sh täiendati õpetaja eneseanalüüsi dokumenti.
- **Lahtiste tegevuste läbiviimise korraldus**, pedagoogilise nõukogu 09.02.2011 otsuse alusel direktori käskkirjaga nr 1-2/3 /10.02.2011/ (tehti muudatused seoses pingestatud olukorraga asutuses).
- **Sauga valla lasteaedade kodukord**, pedagoogilise nõukogu 09.03.2011 otsuse alusel direktori käskkirjaga nr 1-2/4 /10.03.2011/ (koostatud lapsevanemale).
- **Töökorralduse reeglistik**, pedagoogilise nõukogu 18.05.2011 otsuse alusel direktori käskkirjaga nr 1-2/6 /19.05.2011/ (töötati välja koostöös Tammiste La ja lähtuvalt töölepingu seaduse muutumisega), sh eetikakoodeks.

Projektina on koostatud asjaajamise kord (vastav dokument puudub) ning huvigruppide

motiveerimise ja tunnustamise üldalused (täiustati tunnustamise korda, sh laste jt huvigruppide tunnustamise osas).

Koostöös Sauga vallavalitsusega ja -volikoguga tehti muudatused järgmistesse alusdokumentidesse:

- **Jänesselja lasteaia põhimäärus**, Sauga Vallavalitsuse 21. oktoobri 2010. a määrus nr 4 (tulenes direktori ja õppealajuhataja nimetuse ja KLS sätete muutusest)
- **Sauga valla lasteaedadesse laste vastuvõtmise, lasteaiakoha kasutamise ja lasteaiast väljaarvamise kord**, Sauga Vallavalitsuse 23. septembri 2010 määrus nr 3 (täiendati seoses Tammiste La käivitamisega)
- **Koolieelsete lasteasutuste rahastamisel lapsevanema poolt kaetava osa määra ja maksmise korra kehtestamine**, Sauga vallavolikogu 16.09.2010.a määrus nr 22 (täiendati seoses Tammiste La käivitamisega)

Dokumendihalduses on vormistatud avalduste vormid nii lapsevanemale kui töötajale hõlbustamaks kirjalike avalduste esitamist (kättesaadavad yld-kaustas ja koduleheküljel). Korrastati dokumendid EHS andmebaasis (pedagoogide kvalifikatsioon, atesteerimine ning muudatused seoses mõistete „töölane täienduskoolitus“ ja „iseseisev enesetäiendamine“ sisus) ning loodi dokumendiregister KIS.hm.ee süsteemis.

Tugevused

- väärtused on sõnastatud ja sisu täpsustatud

Parendusvaldkonnad

- arengukava 2012-2014 – välja töötada uue õa alguses;
- asjaajamise kord – kinnitada koostöös pedagoogilise nõukoguga;
- tunnustussüsteem – kinnitada koostöös hoolekoguga ja pedagoogilise nõukoguga;
- sisehindamise käigus tulemuste kogumiseks ja aruande vormistamiseks dokumentide ühitamine ja lihtsustamine;
- jätkata koostöö ja rahvuslikkuse kui väärtuse juurutamist (sh koolitused, tegevuskultuur);
- avalikustada dokumendiregister kis.hm.ee koduleheküljel (vastavalt avaliku teabe seadusele).

Personalijuhtimine

personalijuhtimine, sealhulgas personalivajaduse hindamine, personali värbamine, kaasamine, toetamine, arendamine, hindamine ja motiveerimine ning personaliga seotud tulemused, sealhulgas personali saavutused, täienduskoolitus, rahulolu, personaliga seotud statistika

Kvalifitseeritud, oskuslik, arenguvõimeline ja oma tööd hindav ning koostööd väärtustav personal. Meeskonnatöök on loodud võimalused ja tegevused (2010-11 õa eesmärk).

Analüüs

Koostöös pedagoogilise nõukoguga kinnitati:

- **Jänesselja Lasteaia pedagoogilise nõukogu koosolekute läbiviimise kodukord**, pedagoogilise nõukogu 10.11.2010 otsuse alusel direktori käskkirjaga nr 45 /18.11.2010/
- **Jänesselja lasteaia raamatukogu ja õppevahendite ruumis olevate meetodiliste vahendite kasutamise kord**, pedagoogilise nõukogu 13.04.2011 otsuse alusel direktori käskkirjaga nr 1-2/7 /19.05.2011/ (vastav kord puudus).

Tegevuskava kohaselt jäi tegemata: tööd laustava õpetaja toetamise kord, mis vaadatakse üle enne uue ametikoha komplekteerimist. 2010-11 õppeaastal alustas tööd kolm noort õpetajat, ühele neist määrati mentor. Jätkuvalt on komplekteerimata logopeedi ametikoht (otsingud jätkuvad suvel 2011.a).

Pedagoogilise nõukogu koosolekute päevakorras olid järgnevad teemad:

1. Õppeaasta eesmärgid, saalitegevuste plaan (muusika, liikumine), rühmade ühispidude plaan, rühma aasta tegevuskava, rühmade lastevanemate koosolekud, huviringid lasteaias,

- arendusrühmade tegevus, valla hariduspreemia, erivajadustega laste toetamine, õppe- ja kasvatustegevuse päeviku täitmine, lasteaia eelarve ning taotlus maakonna hariduspreemia konkursikomisjonile (2.09.10);
2. Õpetajate eneseanalüüs, nädalaplaan, arendusrühma tegevus, sisekontrolli plaan, lahtised tegevused, õpetajate ametijuhendid, ühisüritused ning teatrietendused (13.10.10);
 3. Pedagoogilise nõukogu kodukord, koolituse kord, õpetaja õppeaasta kokkuvõtte, atesteerimiskomisjon, õppe- ja kasvatustegevuse analüüs, lahtised tegevused, ühisüritused, lahtiste uste nädal (10.11.10);
 4. Lahtiste tegevuste läbiviimise korraldus, lapse arengu eeldatavad tulemused kooliks (lapsevanemale), Sauga valla lasteaedades töötavate täiskasvanute koolituse protseduur, valverühmad jõuluperioodil, õppekava õpikäsitus, ühisüritused, lasteaia 35. aastapäevaga seonduv (6.12.10);
 5. Töökorralduse reeglistik ja Jänesselja lasteaia õpetaja eetikakoodeks, ühisüritused, arendusrühma tegevus (12.01.11);
 6. Lahtiste tegevuste läbiviimise korraldus, töökorralduse reeglistik, Jänesselja lasteaia kodukord, õppe- ja kasvatustegevuste analüüs, sõimerühma õpetajate õppepäev meie lasteaias (9.02.11);
 7. Sauga valla lasteaedade kodukord, magamisest lasteaias, teatrietendused, sisehindamine (arenguestlused, analüüsid jm), lasteaia eelarve (9.03.11);
 8. Eelarve (õuevahendid vs rühma raha), raamatukogust trükiste laenutamise kord, matemaatika tegevuskava (eeldatavad tulemused), lasteaia päevakava, teatrietendused, ühisüritused, õppekava täiendamine (13.04.11);
 9. Suvine töökorraldus, töökorralduse reeglistik, õppekava, usu ja uskumustega seonduva käsitlemisest lasteaias, avastusõppe koolitus, loomepäev, valla hariduspreemia (18.05.11).

Koosviibimisega on tähistatud Jänesselja La 35. sünnipäeva. Seoses 35 tööaasta täitumisega (Malle Uslov, Rene Tiido, Elle Oja) esitati taotlus Pärnu Maavalitsuse Haridus- ja kultuuritalituse juhatajale HTMi tänukirja saamiseks. Tänukirjad anti üle lasteaia juubeliüritusel 5.01.2011.a.

Sauga valla aasta haridustöötaja tiitli sai õpetaja Maali Kaasik (teda esitati ja toetati 11 häälega, järgmine kandidaat sai 6 häält ning neljale kandidaadile anti 1 hääl). Kandidaatide esitamisel osales ka hoolekogu.

Pärnumaa 2010. aasta parima haridustöötaja tiitlile *Aasta õppematerjali looja* esitati Rita Oskar'i õppematerjal *Matkivad harjutused. Õppevahend tegevuste mitmekesistamiseks lasteaias*. Vastav õppematerjal avaldati 2011.a märtsikuus TEA Kirjastuse poolt sarjas "Õpetajalt õpetajale" kogumikus "Liikumis- ja muusikategevused lasteaias". R.Oskarit tunnustati direktori käskkirjaga.

Direktori käskkirjaga tunnustati kõiki töotajaid seoses jõluhommikute ja -ürituste läbiviimisega; lepatriinu (lasteetendus), mömmiku (pereüritus), sipsiku (H.Männi loomingu näitus) rühma meeskonda ning muusikaõpetajat (lauluvõistlus).

Tunnustamist väärivad Tibu ja Klaabu rühma meeskonnad, kes aastatepikkuse sõimerühma meeskonnana sügisel 2011.a jätkasid aiarühmana ning samuti Poku rühma meeskond, kes esmakordselt alustasid sõime-ealiste lastega (aastaid olnud aiarühma meeskond).

Sisekontrolli raames vaatlusid õppealajuhataja ja direktor avatud tegevusi mömmiku (22-26.11.2010), nublu (29.11-3.12.2010), sipsiku (6-10.12.2010), lepatriinu (10-14.01.2011), tibu (24-28.01.2011), klaabu (7-11.02.2011), lotte (14-18.02.2011), poku (28.02-4.03) ning krõlli (21-25.03) rühmas. Avatud tegevuste vaatluse tulemused on esitatud valdkond *õppe- ja kasvatustöö* all.

Koostöös majandusjuhatajaga on läbi viidud siseauditid (21.09.2010, 18.04.2011) fikseerides turvalisuse probleemid (turvalisus on üks lasteaia väärtustest).

Väärtustest ja õppeaasta eesmärgist lähtuvalt toimusid asutuse-sisesed koolitused:

29.01.2011 - Viljandi Kultuuriakadeemias *nukumeisterdamise lühikursus* ning Pärnumuusika Keskuse pärimusmuusika teabekogu külastus (õppereis) – osales 22 töötajat

8.02.2011 - Anu Randmaa *Rahvarõivaste kandmise ja valmistamise traditsioonid* – osales 28 töötajat
23.03.2011 - Maarika Pukk *Lapsest lähtuv kasvatus* – osales 2 õpetaja abi ja 20 pedagoogi
25.04.2011 - õppefilm *Iga laps on eriline* – osales 12 pedagoogi
27.04.2011 - Tea Välk *Kunstiõpetus lasteaias* – „vanad“ ja „uued“ õpetusvõtted ning loovusharjutused – osales 9 õpetaja abi ja 21 pedagoogi
19.06.2011 - Ervin Laanvee *Väärtuskasvatus ja Eesti rahvapärismus* (õppereis Setumaale) – osales 20 töötajat.

Töötajate tööalane täienduskoolitus ja iseseisev enesetäiendamine:

Pärnumaa alushariduse aineseksiooni õppepäevad: muusikaõpetajate aineseksiooni õppepäev (16.11.10) – osales N.Vadam; matemaatikaaineline ideepäev (27.01.11) – V.Rohelpuu, O.Jõgiaas; jõuluteemaline ideepäev (30.11.10) – J.Torn, M.Uslov, N.Vadam, R.Oskar; dramatiseeringud ja lavastused lasteaias (20.03.11) – M.Uslov, R.Oskar, N.Rammulüüs; ideepäev muusika- ja liikumisõpetajatele (15.03.11) – M.Uslov, N.Vadam, N.Rammulüüs.

Lastekaitse Liit *Loovusõpetus läbi rahvusliku vaatenurga* (5-6.10.10) – osales L.Luts

Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia *Lõimitud muusikategevused ja loovuse arendamine* – N.Vadam

Haridus- ja Teadusministeerium *Eesti keel alushariduses* (15.10.10) – M.Blehner

Fiile OÜ *Süüivesik, valk, rasv – milleks ja milline?* (25.11.10) - A.Jürgens

Tööinspektsiooni poolt korraldatud töökeskkonnaspetsialistide pädevuskoolituse valikmoodul (22.09 ja 13.10.10) – A.Jürgens

Stokmann Koolitus *Isikuandmete kaitse ja avalikustamine koolides ja lasteaedadele* (5.10.10) – A.Alunurm.

Kandlekursus (11-13.06.11) – osales 5 pedagoogi.

Koostöös Tammiste Lasteaiaga toimus koolitus *liikluskasvatus lasteaias* (12.05.2011) – osales 9 pedagoogi meie majast.

Pärnumaa alushariduse aineseksioon korraldab iga õppeaasta lõpus loomepäeva. Õpetaja abide loomepäeval (8.06.11) osalesid õpetaja abid ja teenindav personal, kokku 12 inimest. Õpetajate loomepäeval (13.06.11) osales 9 pedagoogi.

Pärnu maakonna Alushariduse Juhtide Ühenduse õppepäevadel osalemine: *õppekavatöö – selle arendamine, rakendamine ja seos planeerimisega* (23.9.10) – A.Alunurm, M.Blehner; *eesti keelest erineva emakeelega laps lasteaias* (31.03.11) – A.Alunurm, M.Blehner; *tööohutus- ja töötervishoid haridusasutuses* (28.04.11) – A.Alunurm, A.Jürgens.

17.06.2011.a lõpetas Tallinna Ülikooli Rakvere Kolledži alushariduse pedagoogi eriala K.Kartau. Tallinna Pedagoogilise Seminari üliõpilastena jätkavad viis õpetajat, sh kaks esimesel kursusel ja kolm teisel kursusel.

Tegevuskava 2010-2011 kohaselt ei toimunud töötajate rahulolu uuringut seoses juhi vahetusega. Läbi viidi pedagoogidega arenguestlused perioodil 15.4 – 13.5.2011.a, mille aluseks oli õpetajate eneseanalüüsi dokument (tulemused on esitatud valdkonna *õppe- ja kasvatusöö* all). Arenguestluste käigus seab iga õpetaja endale järgneva aastaks arengueesmärgi, mille täitmise hinne sellel aastal oli 2,32. Madalast hindest järeldub, et pedagoogid ei suhtu tõsiselt arengueesmärkide täitmisega.

Tugevused

- arendusrühma töö (koostöö kui väärtuse tugevdamine);
- siseauditi teostamine (turvalisuse kui väärtuse tugevdamine);
- töötajad on väga erinevate erialade ja ametite esindajad, mis loob mitmekesisuse ja värvingu (sh näit lilleseade või ruumikujundamise oskus, käsitöö harrastus).

Parendusvaldkonnad

- pedagoogide arengueesmärkide täitmise arutelu (Miks peaks eesmärkidesse tõsiselt suhtuma? Miks me üldse täidame eneseanalüüsi küsimustikku? Mida selle täitmine igale õpetajale kasu toob?);
- logopeedi ametikoha täitmine;
- organisatsioonikultuuri edendamine (sh koosoleku-kultuur).

Koostöö huvigruppidega

koostöö huvigruppidega, sealhulgas koostöö kavandamine, huvigruppide kaasamine, huvigruppidega koostöö hindamine ning huvigruppidega seotud tulemused, sealhulgas hoolekogu (nõukogu), lastevanemate ja teiste huvigruppide aktiivsus, avalikkussuhted, kaasatus otsustamisse, tagasiside ja rahulolu

Avatus - lasteaia territoorium, üritused ja tegevused on avatud kõigile peredele ja huvilistele
Lasteaiameeskonna koostöö toimib erinevates valdkondades: pered, kool, kohalik omavalitsus, valla
firmad, eri põlvkonnad jne

Analüüs

Koostöös koolidega (Ülejõe Gümnaasium ja Sauga Põhikool) on õppealajuhataja ja koolieelikute rühma õpetajad külastanud koolis tunde. Sauga Põhikooli õpetajad on osalenud koolieelikute rühma lastevanemate koosolekul (kahel korral), edastamaks infot 1.kl õpilase eeldatavate oskuste kohta. Koostöös koolieelikute rühmaga on osalenud direktor kui endine rühma õpetaja kõigil lapse-lapsevanema arenguveestlustel. Tegevuskavas 2010-11 oli kavandatud ka rahulolu uuringu küsimustiku koostamine läbi viimaks ja hindamaks lapse kooliküpsust, mis aga lükkub edasi uude õppeaastasse, kuna esmakordselt mais 2011.a väljastati koolivalmiduse kaart (viimane eeldab seost rahulolu uuringu küsimustikuga).

Hoolekogu koosolekud toimusid kolmel korral, sh esimesel hoolekogu koosolekul (12.10.2010) valiti hoolekogu esimees ja esimehe asetäitja. Teemad hoolekogus 2010-11 õa olid järgmised: direktori visioon lasteaia arengust, toidukulu ja osalustasu maksmise kord, lasteaia tegevusplaan, lasteaia lahtiolek suvel, töötajate kandideerimise kord, lasteaeda külastavate teatrite piletiraha maksmise kord ning teatrietenduste sisse ostmise sagedus, kodukorra rikkumine (lastevanemate hilinemine laste järgi tulemisel), lasteaia eelarve ja hoone seisund. Direktor esitas hoolekogule I poolaasta tegevusaruande (18.01.11).

Koostöös hoolekoguga on kinnitatud:

- **Sauga valla lasteaedades lapsevanema poolt toidukulu maksmise kord**, hoolekogu 28.10.2010. a otsuse alusel direktori käskkirjaga nr 38 /28.10.2010/ (puudus vastav kord, osaliselt olid sätted lasteaiakoha kasutamise lepingus).
- **Jänesselja Lasteaia personali värbamise ja valiku protseduur**, kinnitatud hoolekogu otsusega 18.01.2011 (oli küll vastav kord, kuid hoolekogu poolt kinnitamata).

Eelnevate aastate lapsevanema rahulolu uuringu tulemustest on selgunud, et vajadus on laste huviringide mitmekesistamise järele. Sügisel pakuti välja loovliikumise ja jalgpallitreeningu kõrvale veel lauluring ja tantsuline iluvõimlemine. Kokku osales 174 lasteaia käivast lapsest huviringides 85 last ehk 48% . Huviringide täituvus /andmed registreerimislehel:/

	lapsi kokku, sh	3-4.a	4-5.a	5-6.a	6-7.a
loovliikumine (N.Vadam)	10 last	0	2	3	5
tantsuline iluvõimlemine (K.Esna)	22 last	0	10	3	9
lauluring (M.Lumisalu)	26 last	8	4	6	8
jalgpall (A.Galkin)	27 last	1	17	4	5

Õpetajad on läbi viinud ca kaks lastevanemate koosolekut rühmas, millele lisanduvad pereüritused, peod jm. Arenguveestlused viidi läbi Sipsiku (20 vanemaga), Nublu (14), Klaabu (12), Tibu (10), Lotte (10) ning Mõmmiku (4) rühmas. Positiivsena võib välja tuua selle, et traditsioonilise

suusõnalise arenguveestluse kõrval koostati ka kirjalik arengu kirjeldus (Lepatriinu rühmas).

Koostöös lapsevanematega toimus Mihklilaat (29.09.10) ja Jõululaat (8.12.10). Detsembrikuus oli kunstitoas töötajate käsitöö näitus. Koostöös eakate klubiga „Helle“ toimus kevadine käsitöönäitus (11-13.5.11).

Lastevanemate rahulolu uuring oli küll tegevuskavas planeeritud, kuid ei viidud läbi põhjusel (nii nagu ka töötajate rahulolu uuring), et vahetus asutuse juht.

Koostöö Sauga Vallavalitsusega

Pöördumine on tehtud Sauga vallavalitsusele (13.10.2010) seoses vana osa olukorraga, mille alusel vallavalitsus esitas taotluse raha saamiseks lasteaia vana osa remondiks (ventilatsioon, soojustus) riigi poolt müüdavate CO2 kvootide eest (10,7 miljonit krooni). Riik taotlust ei rahuldanud. Lasteaia juhtkonna poolt esitati pöördumine (22.10.2010) seoses uue osa ehitusjärgse garantiiaja lõppemisega, mis kohustab osapooli likvideerima probleemid – 2010.a lõpu seisuga on need puudused kõrvaldatud. Taotlus lisaelarve eraldamise kohta maja vana osa ühe rühma remonttööde teostamiseks ja ventilatsioonisüsteemi väljaehitamiseks esitati 16.03.2011.a. Pöördumine vallavalitsusele (21.01.11) esitati ka varikatuste halva seisundi tõttu. Hoolekogu 11.04.2011.a koosolekul tehti ettepanek vana maja osa varikatuste renoveerimiseks, mille alusel esitas direktor pöördumise vallavalitsusele (25.04.2011). Tööd teostati 3 rühma (Klaabu, Kröll ja Mõmmik) varikatuse osas OÜ Katusetark poolt mai alguses 2011.a.

Sauga vallavalitsusele esitati taotlus (10.01.11) võimaldamaks lasteaias toimuva teatrietenduse pileti summa lisada lapsevanema arvele, millele aga vastati eitavalt seoses raamatupidaja suure töökoormusega.

Koostööd tehti kahe juhtumi puhul Sauga vallavalitsuse sotsiaaltöö spetsialistiga (sh ühe juhtumi puhul teavitati ka Sauga piirkonna politseid).

Tallinna Ülikooli Rakvere Kolledžiga koostöös külastas 14.10.2010.a meie lasteaeda Lääne-Virumaa lasteaedade juhid, mille raames viidi läbi ringkäik majas ning loeng *Õpikäsitus õppekavas*, lektoriteks direktor ning õpetajad L.Luts ja V.Rohelpuu.

Astangu Kutserehabilitatsiooni Keskuse poolt oli meie majas koduteeninduse eriala kutsepraktikal (sept 2010 – apr 2011) endine kasvandik (juhendaja L.Vaik). Tallinna Ülikooli Kasvatusteaduste Instituudi poolt oli alushariduse praktikal 5 üliõpilast (juhendajateks J.Torn, M.Blehner ja A.Alunurm).

Pärnu Õppenõustamiskeskusele esitati taotlus (10.06.11) seoses spetsialistide konsultatsiooni vajaduse ja võimalusega.

Koostöö Pärnumaa alushariduse ainesektsiooniga:

- 16.11.2010 ja 8.02.2011 toimus muusikaõpetajate ainesektsiooni koolituspäev, kus osaliselt viis koolituse läbi N.Vadam
- 27.01.2011.a toimus matemaatika-aineline ideepäev, kus esinesid J.Torn, R.Oskar, N.Vadam.
- 22.02.2011.a toimus maakonna sõimeõpetajate teabepäev meie lasteaias, kus oma kogemusi jagasid R.Tõnismäe, J.Torn, H.Pikkor, R.Oskar. Sõimerühmades töö korraldusest ja laste harjutamisest toimus vestlusring ka oma maja töötajatega. 07.06.2011.a jagasid Sipsiku rühma õpetajatele laste harjutamise kogemust Tammiste Lasteaia õpetajad.
- 15.3.2011.a toimus õppepäev teemal *teater lasteaias*, kus esines N.Vadam.

Koostöö J.Käisi Seltsiga tegi direktor seltsi liikmena ettepanekuid pedagoogide atesteerimise eelnõusse ning õppealajuhata ja direktor EAHJÜga koolivalmiduse kaardi sisusse.

Rahvusvahelisel tantsupäeval (29.04.11) käis esinemas noorte rahvatantsurühm „Kajakas“.

Meedias kajastatus (ajaleht Sauga Sõnumid):

september – juhataja T.Kaasiku tänuüritus;

oktoober – Sauga valla haridustöötaja on /.../ Maali Kaasik; Jänesselja lasteaias peeti mihklilaata;

november – Mart nüüd tuleb materdades, maanteed mööda paterdades...;

detsember – Jänesselja Lasteaed saab jaanuaris 35-aastaseks;

jaanuar – Jänesselja lasteaed sai 35-aastaseks, Sipsikute tuisune jõulupidu Kurgjal;

veebruari – Sipsikud ja Mõmmikud tähistasid Heljo Männi juubelit;

aprill – Jänesselja La pühitseti karjalaskepäeva;

mai – Mudilased korjasid laulukonkursilt toredaid kogemusi; Jänesselja La töötajad laulsid kevade Urgele; Lasteaia väikesed Klaabud tegid teatrit.

Ajalehes „Eestimaa õpib ja tänab“ artikkel „Eestimaa ja kodutunde auhind 2010 Pärnu maakonnas“ tutvustab 2010.a suvel toimunud lasteaia laulu- ja tantsupidu. Lasteaia 35. sünnipäevaga seoses anti välja ajaleht nr 1 „Laps“ sooviga, et see kujuneb traditsiooniks.

Tugevused

- toetav koostöö vallavalitsusega;
- tihe koostöö raamatukoguga ja Sauga Sõnumite toimetajaga.

Parendusvaldkonnad

- Töötada välja rahulolu uuringu küsimustik kooli õpetajale läbi viimaks ja hindamaks lasteaia lõpetanud lapse kooliküpsust;
- võimalusel jätkata koostööd Pärnu Õppenõustamiskeskuse spetsialistidega;
- ajaleht „Laps“ nr 2 (jaan 2012) koostamine teemal „Mäng on väikese inimese töö“.

Ressursside juhtimine

ressursside juhtimine, sealhulgas eelarveliste ressursside juhtimine, materiaali-tehnilise baasi arendamine, inforessursside juhtimine, säästlik majandamine ja keskkonnahoid

*Töö- ja õpikeskkond lasteaias on tervislik ja turvaline, looduskeskkonda säästev
Lasteaiale on kujundatud kontseptsioonist lähtuv kodulehekülg (2010-11 õa eesmärk)*

Analüüs

Tõhustatud on eelarve täitmise tagasisidestamist vallavalitsusega. Kuna eelarveaasta 2010 oli väga pingeline, siis jälgiti eelarve täitmist pidevalt. Sauga Vallavalitsusele esitati taotlus (7.12.2010) suurendamiseks eelarvet 72 000 kr võrra 2010.a enamlaekuvate tulude arvelt, mille vallavalitsus ka rahuldus.

Aasta lõpus esitati vallavalitsusele kinnitamiseks eelarve 2011.a projekt, mis kogusummas on 2010.a eelarve tasemel. Suurenes omafinantseeringu maht, mille arvelt vähenes vallavalitsuse investeeringute osa. 2011.a eelarve kärbe toimus logopeedi töötasu osas.

	Eelarve	täitmine	jääk
2010	6 287 000 kr	6 253 707,64	33 292,36 *
		*Eelarve täitmise jääk tekkis tulu laekumise arvelt	
sh personalikulu	4 910 000	4 845 676	64 324
majandamiskulu	1 377 000	1 408 031,64	-31 031,64
2011	6 208 570,90 kr / 396 800 eur		
sh personalikulu	4 744 315,10 kr / 303 217 eur		
majandamiskulu	1 464 255,58 kr / 93 581,96 eur		

Osalustasu kujunemine (kr/kuus):

2008	2009	2010	2011
200 kr	260 kr	300 kr	391,17 kr ehk 25 eur
*	6%	6,9%	9%

* KLS pr 27 lg 3 kohaselt vanemate poolt kaetav osa ühe lapse kohta ei või ületada 20% Vabariigi Valitsuse kehtestatud

palga alammäärast.

Lapse toidukulu arvestus:

<i>kuu</i>	<i>kulutatud toiduraha</i>	<i>päeva maksumus</i>
september 2010	46 645,67 (2981,20 eur)	18,4 (1,18 eur)
oktoober	45 335,27 (2897,45 eur)	21,33 (1,43 eur)
november	47 910,72 (3062,05 eur)	21,72 (1,39 eur)
detsember	46 266,99 (2957 eur)	28,98 (sh jõulupakid) (1,85 eur) * päeva norm 20 kr ehk 1,28 eur
jaanuar 2011	2788,48 eur	1,38 eur
veebruar	2552,84	1,49
märts	3268,95	1,36
aprill	3125,88	1,38
mai	3666,18	1,42 * päeva norm 1,3 eur

2011.a eelarves suurendati õppevahendite kulubaasi (2010 – 80 000 kr; 2011 – 119 993, 78 kr ehk 7669 eur) rikastamiseks mängimise võimalusi õues. Samuti suurenes koolituskulu (2010 – 46 000 kr, 2011 – 60 943,51 kr ehk 3895 eur), mis võimaldab keskenduda töötajate professionaalsele arengule.

Lisaressursside hankimiseks esitati 15.02.2011.a taotlus KIKile projekti *Jänesselja Lasteaia temaatiline looduse õpperada – loodusobjektid (puud) rahvapärimuses* teostamiseks. Õpperaja idee autoriteks on L.Luts, V.Rohelpuu ja L.Maasikas ning õpperaja kunstnikuks on M.Kaasik. Projekti taotluse kirjutas ja esitas direktor. 29.04.11 saabus teade rahastamise taotluse täies mahus (summas 3585,83 eur ehk 56 106,06 kr) rahuldamisest.

Täiendavate ressursside saamiseks esitati 15.08.2011.a taotlus Eesti Statoil ASile, kes koostöös Maanteeametiga rajab liikluskasvatuse õppeväljakuid. Lasteaia poolt esitati sooviavaldus; foto lasteaia territooriumi osast, kuhu planeeritakse õppeväljak rajada, samuti kohaliku omavalitsuse poolne kinnitus planeeritava õppeväljaku hooldamise ja vajadusel märgistuse taastamise kohta ning vabas vormis kirjeldus rajatava õppeväljaku kasutamise eesmärkidest ning planeeritavatest tegevustest sellel.

Üldkaustas süstematiseeriti dokumente hõlbustamiseks nende leidmist.

Huvigruppidega koostöö tõhustamiseks ja info paremaks edastamiseks on loodud uus kodulehekül, mis peaks olema informatiivsem ning asutuse kontseptsiooni toetav.

Lasteaiale on kujundatud uus logo, tänukiri ning kirjalplank, mis kannavad lasteaia eripära.

Välishindajateks on olnud:

- Veterinaaramet (29.10.2010, 11.03.2011), kes kontrollis toidu vastavust normidele, sh ettekirjutusi ei tehtud;
- Lääne-Eesti Päästkeskus, kes kontrollis ettekirjutuste täitmist (11.10.2010); teostas tuleohutusjärelvalvet (13.04.2011), sh tegi kaks ettekirjutust (tulekahjusignalisatsiooni paiknemisskeemi korrigeerimine keldri osas ning Nublu rühma varuväljapääsu ukse avatavus), mille järelkontroll toimus 3.05.2011;
- Terviseamet (10.02.11), kes kontrollis kooskõla uue töötervishoiu seadusega, sh ettekirjutusi ei tehtud;
- PRIA – koolipiima õiguspärane kasutamine, sh aruandlus korras ja ettekirjutusi ei tehtud.

Tugevused

- lasteaia kontseptsioonist lähtuv kodulehekül;
- yld-kausta olemasolu;
- ressursid töötajate koolitamiseks.

Parendusvaldkonnad

- KIKi rahastatud projekti teostamine maiks 2012. a;
- Poku rühma remonttööde teostamine;
- läbi viia evakuatsiooniõppus ja esmaabi koolitus töötajatele;
- leida võimalused koolituspäeval jm põhjusel puuduva töötaja asendamiseks (ühe võimalusena rakendada kollektiivlepingu p 4.5, mille kohaselt töötajad kohustuvad oma üldtöötaja piires asendada koolitusel viibivaid kolleege).

Õppe- ja kasvatusprotsess

õppe- ja kasvatusprotsess, sealhulgas õpilase (lapse) areng, õppekava, õppekorraldus ja -meetodid, väärtused ja eetika; õpilastega (lastega) seotud tulemused, sealhulgas hariduslike erivajadustega õpilastega (lastega) arvestamine, huvitegevus, tervisedendus, õpilastega (lastega) seotud statistika, õpilaste (laste) rahulolu ning põhikooli, gümnaasiumi ja kutseõppeasutuse puhul ka õpijõudlus

Jänesselja lasteaia lähtutakse tegutsemisel järgmistest väärtustest: rahvuslikkus, koostöö, heatahtlikkus, turvalisus (2010-11 õa eesmärk)

Rahvakultuuri on tundma õpitud ja väärtustatud (2010-11 õa eesmärk)

Analüüs

Igal õppeaastal koostab rühma meeskond tegevuskava. Rühmade tegevuskavade koostamisel oli nõudeks, et vähemalt üks eesmärkidest oleks seotud rahvakultuuri kui väärtuse edendamise, samuti pidid õpetajad kavandama tegevused eesmärgi saavutamiseks. Rühmade tegevuskavad vaadati direktori poolt läbi, tehti ettepanekud muutmiseks/täiendamiseks ning kinnitati käskkirjaga nr 31 /1.10. 2010.a/. Kevadel 2011. a esitasid õpetajad eneseanalüüsid, kus hinnati ka eesmärkide täitmist. Tegevuskavas sõnastatud eesmärkidest lähtuvalt tõid tulemused välja 10 õpetajat, parendustegevust kavandas vaid 6 õpetajat 19-st. Eelnevalt lähtuvalt on vajalik edaspidi keskenduda PDCA-ringi (eesmärk – tegevus – tulemus – parendus) toimuvusele.

Avatud tegevuste vaatluse raames oli erilise tähelepanu alla rahvakultuuri lõimimine igapäevategevustesse ning laste huvide arvestamine ja teemade lõimimine. 13.10.2010.a pedagoogilise nõukogu koosolekul võeti vastu otsus, mille kohaselt rühma õpetajatel on õigus otsustada, kas panevad rahvakultuuri toetamiseks tehtavad tegevused kirja eraldi lahtrisse või lõimivad tegevused nädala tegevustesse. Õppealajuhataja poolt analüüsitud õppe- ja kasvatusgevustes sai rahvuslikkus kui väärtus hindeks 3,56, mis tagantpoolt kolmandal kohal olevana vajab edasist tähelepanu.

Õppekava arendusrühm vaatas üle tegevuskavad. Arendusrühma töösse panustati keskmiselt 6 t, sh madalaim panus oli 2 t ning enam panustati 13 t ulatuses. I töörühm kogunes kuuel korral, mille tulemusena viidi dokument „Lapse arengu eeldatavad tulemused lasteaeda lõpetades“ kooskõlla Koolieelse lasteasutuse riikliku õppekavaga /kinnitatud pedagoogilise nõukogu 06.12.2010 otsuse alusel direktori käskkirjaga nr 1-2/1; 03.01.2011/.; matemaatika tegevuskavas sõnastati tegevused eesmärkidena. II töörühm kogunes neljal korral, mille tulemusena viidi dokument „Lapse arengu eeldatavad tulemused lasteaeda lõpetades“ kooskõlla Lapse arengu hindamise tabeliga ning eesti keele tegevuskavas sõnastati tegevused eesmärkidena.

Õppealajuhataja hindas Strebelevi testi alusel laste arengut, mille põhjal ühe võimalusena viidi läbi arenguestlused. Kooliminevate laste vaimse arengu hindamine toimus augusti lõpust oktoobri alguseni, üle sai vaadatud 20 last, kokkuvõtte on edastatud rühmaõpetajale.

Laste kooliküpsus:

Üks laps sai koolipikenduse. Lasteaia lõpetas 21 last Sipsiku rühmast. Esmakordselt väljastati lasteaia lõpetajatele koolivalmiduse kaart, kus kirjeldati lapse mänguuskused, tunnetus- ja õpioskused, sotsiaalsed ja enesekohased oskused (sh eneseteenindus), huvid ja motivatsioon, eeluskused emakeeles ja matemaatikas; kokkuvõttes tuuakse välja lapse arengu tugevad küljed ja toetust vajavad oskused.

Rühma täituvus ja lasteasutuse külastatavuse analüüs (norm 80%).

Sõimerühmas on 16 last, kokku kolmes rühmas 48 last; aiarühmas 20-21 last, kokku kuues rühmas 121 last. 2010-11 õa kasutas lasteaiakohta 169 last. September 2010 kuni mai lõpp 2011 kasutati lasteaiakohta 19 428 õppepäeva, s.o ühe lapse kohta kuus keskmiselt 12,7 päeva. Madalaim koha kasutamine on detsembris – 9 päeva/laps ehk 41% (22 tp) ja veebruaris – 10,1 päeva/laps ehk 53% (19 tp). Kõrgeim koha kasutus on mais – 15,2 päeva/laps ehk 69% (22 tp) ja septembris – 15 päeva/laps ehk 68% (22 tp). Siinkohal on riik seadnud normiks 80%. Alla normi oli täituvus ka suverühmades. Siinkohal ülevaade juunikuu 2011.a valverühmade täituvusest: kröll – 9 last, täituvus 47%, klaabu ja tibu rühm – 22 last, täituvus 62%, nublu ja mõmmiku rühm – 21 last, täituvus 65%, lotte ja poku rühm – 21 last, täituvus 68%, lepatriinu ja mõmmiku rühm – 21 last, täituvus 73%. Augustikuu valverühmade täituvus oli järgmine: krõlli ja lepatriinu rühm 32%, poku ja lotte rühm 61%, mõmmiku ja nublu rühm 63% ning tibu ja klaabu rühm 73%. Suviste valverühmade puhul oli rühmas seega keskmiselt 7 kuni 15 last/päevas.

Laste ja õpetajate suhtarv sõimerühmas on 8 last/õpetaja kohta ning aiarühmades 10 last/õpetaja kohta (norm 10:1).

Erivajadusega lapsi lasteaias ei ole. Eesti keelest erineva emakeelega lapsi on Krõlli (2 last), Nublu (2) ja Klaabu (1) rühmas, kes kõik suudavad suhelda ka eesti keeles.

Õppe- ja kasvatustegevuse ilmestamiseks ja näitlikustamiseks on õpetajad ise valmistanud õppevahendeid. Tulemuste põhjal võib väita, et enam tehakse õppe- ja mänguvahendeid sõimerühmas, igapäevaseid näitvahendeid aga aiarühmas.

Õuesõpet (sh matkad ja õppekäigud) kasutasid enam Sipsiku (9 õppekäiku), Klaabu (8) ja Mõmmiku (7) rühma õpetajad. Õpetajate eneseanalüüsis sai õuesõppe rakendamine hindeks 4,11. Aktiivõppe vormiks võib pidada ka lavastamist, rollis olemist ning selles valdkonnas panustasid enam Klaabu rühm (1 näidend, 12 lauateatrit, 10 seinamängu) ja Mõmmiku rühm (10); teatrinurgad on loodud Sipsiku ja Lepatriinu rühmas. Õppeaastaks seadsime eesmärgiks ka avastusõppe elementide kasutamise õppe- ja kasvatustöös, mis õpetajate hinnangul sai hindeks 3,56. Rakendamaks aktiivõppe vorme, selleks liitusime Avastustee-projektiga. Tegevuskavas 2010-2011 ühe tegevusena seati rõhuasetus lapsekeskse õpetuse põhimõtete juurutamisele, mille kohaselt peaks arvestama õppe- ja kasvatustöös kavandamisel ja tegevuste läbiviimisel laste huvidega (seda rõhutab ka riiklik õppekava). Seda võimalust kasutas aktiivselt Sipsiku rühm, kus regulaarselt toimus laste ja/või nende vanemate poolt planeeritud päevade sisustamine (nn Lapse päev); samuti Mõmmiku rühm, kus kavandati laste huvidest lähtuvalt teemanädalaid. Õppealajuhataja poolt analüüsitud õppe- ja kasvatustegevuses sai tegevuste planeerimine hindeks 3,89, st alla keskmise.

Ühisüritustena toimusid: teadmispäev (1.9.10), liikluspäev (15.9.10), sügise sünnipäev (23. 24.9.10), leivapäev (4.10.10), mardihommik (9.11.10), kadrihommik (24.11.10), advendihommikud jõulukuu esmaspäevadel, lasteaias sünnipäev vilistlastega (5.1.11), kuusega hüvastijätu üritus (6.1.11), sõbrapäev (14.2.11), Eesti Vabariigi aastapäeva üritus (23.2.11), vastlapäev (8.3.11), emakeelepäev (14.3.11), kevade sünnipäev (21.3.11), kevadpüha (25.3.11), karjalaspäev (1.4.11), lasteaias lõpetajate hüvastijätu üritus (26.5.11), lastekaitsepäeva tähistamine (1.6.11).

Õpetajate eneseanalüüsi põhjal on üks nõrgemaid valdkondi/tegevusi spordipäevade korraldamine (2,78) ja magamisega seotu (väide: võimaldan lastele, kes ei uinu või vajavad und vähem, vaikset tegevust; hinne 2,83). Samuti on paremalt saanud: minu poolt korraldatud üritused ja peod on rahvuslikus võtmes (3,11), nädala eesmärkide täitmise analüüs on tehtud reedeks (3,5), toetan laste osalemist nende huviringides (3,56), tulen toime arenguveestluste kavandamise ja ettevalmistamisega (3,89) ning juhtimisega (3,83), olen korraldanud pereüritusi, pidusid, talgud jm (3,84), lastevanematele edastatakse olulised materjalid (3,94), kasvukeskkonna kujundamisel kasutan

rahvuslikke elemente (3,95).

Õpetajate eneseanalüüsi põhjal võib välja tuua tugevustena: lastele on kättesaadavad lasteraamatud (5), rühmas on kehtestatud laste käitumist reguleerivad reeglid (5); rühmaruumid, sisustus ja mänguvahendid on lastele ohutud (5), eriarvamusi lahendan läbirääkimiste teel (4,95), suhtun kõigisse lastesse võrdväärselt (4,95), kavandamisel on arvestatud lõimingu põhimõtteid (4,95), kokkulepitud informatsioon on vanematele kättesaadav (4,94), mänguvahendite hankimisel lähtun laste mänguoskuse analüüsist ja ealisest arengust (4,94), mänguvahendid on lastele kättesaadavad ja paigutatud nii, et lastel oleks võimalik mängida erinevaid mängu (4,94), õpetan ja suunan lapsi mängima (4,94), võimaldan lastele piisavalt uneaega (4,94).

Alljärgnevalt tuuakse välja avatud tegevuste vaatluse tulemused õppealajuhataja hinnangul. Madalaim hinnang õppe- ja kasvatustegevusele on 3,6 ning kõrgeim hinnang 4,8. Madalaima hinnangu sai:

- Koostöö (laps on kaasatud tegevuse ettevalmistamisprotsessi, tegevuses rakendati koostöövorme: laps-laps, laps-õpetaja, õpetaja abi kaasamine) – 3,22;
- hindamine (tegevusest on näha, kuidas hinnatakse õpieesmärkide täitumist) – 3,28;
- rahvuslikkus kui väärtus (lõimitud tegevustes kasutatakse rahvuslikke elemente) – 3,56;
- tegevuse planeerimine (tegevused, toimingud on loogiliselt järjestatud, piisav aeg, planeeritud on tegevused, mis võimaldavad kontrollida eesmärkide täitumist, on arvestatud lapse huve ja erivajadusi) – 3,89;
- lastepoolne pingutus ja tulemuslikkus (tegevus(ed) nõuab lapselt pingutust, lapsi suunatakse ja juhendatakse, laps saab hakkama, laps saab hinnata oma tegevuse tulemuslikkust (kunstitöö, tööleht) – 3,94.

Kõrgeima hinnangu ehk tugevustena võib välja tuua:

- õppevahendid (valitud vahendite kasutamine toetab teema käsitlemist, rühmakeskkonda on õppevahendina võimalusel kasutatud) – 4,83;
- koduloolisuse põhimõtte arvestamine (tegevused on seostatud kodukoha inimeste, looduse, asutustega; õpitavaga tutvutakse võimalusel tema loomulikus keskkonnas) – 4,78;
- õpieesmärgid (eesmärgid on püstitatud igast tegevusvaldkonnast lähtuvalt, on mõõdetavad ja kontrollitavad) – 4,72;
- mäng kui lapse põhitegevus (õpetaja kasutab mängulisi elemente, tegevus on mänguline (reeglitega mänguna või loovmänguna üles ehitatud tegevus) – 4,72;
- laste huvi (lapsed osalevad kõikides tegevustes, lapses avaldub huvi) – 4,72;
- aja kasutamine (oluline on tehtud, õpetajal on jagunud tähelepanu iga lapse jaoks, protsessi juht on õpetaja) – 4,67;
- õppevahendite kasutamine (lapsel on võimalus õppevahendeid kasutada) – 4,61;
- koostöö, suhted (lapsed on kaasatud tegevustesse, kokkulepitud reeglitest peetakse kinni, laste omavahelised suhted, suhe õpetajaga) – 4,5,
- tagasiside lapsele (laps on saanud õpetajalt tagasisidet oma tegevuse kohta, on tagatud positiivne eduelamus) – 4,5;
- õpimeetodid (tegevuses on kasutusel lapsi kaasahaaravad meetodid ja võtted: vaatlus, uurimine, katsetamine, kunstitegevused, mängud, rühmatöö, arutelu, dramatiseering, harjutamine; meetodid on eakohased, mängulised, võimaldavad liikumist) – 4,5.

Õpetajate eneseanalüüsi küsimustikus on enam vastuseta järgmised valdkonnad: õppekorraldus ja meetodid (23 korral), arenguestlused (17) ning rahvakultuur kui väärtus (16). Eelnevast võib järeldada, et enam tuleb pöörata õpetajate tähelepanu lasteaias üldesmärgi täimise vajalikkusele (rahvakultuur oli 2010-11. aasta keskmiselt madalamalt hinnatud nii õpetajate endi kui ka õppealajuhataja poolt), samuti innustada enam ja julgemalt kasutama aktiivõppe vorme ning

kaasaegseid meetodeid õppe- ja kasvatustöös.

Tugevused

- õppekava ja tegevuskavad;
- nädalaplaani vorm;
- õppevahendite rohkus ja valik.

Parendusvaldkonnad

- PDCA-ringi toimivus: rühmade tegevuskavades eesmärgiseade ja eesmärkide täitmiseks tegevuse kavandamine ning tulemuste ja parendustegevuste sõnastamine;
- arendusrühmaga jätkata tööd tegevuskavade täiendamise osas;
- kinnitada täiendatud õppekava, kus luuakse võimalus vabateemade valikuks, kirjutatakse sisse õuesõppe nädalad ning (avastus)aktiivõppe meetodeid võimaldavad teemad;
- päeviku täitmine ja eesmärkide analüüsi põhimõtted;
- lapse arengumapi sisu täpsustamine;
- õpetajate toas luua laulude-lugude pank, kust õpetajad saavad vajadusel otsida muusikat;
- avastus- ja õuesõppele pöörata senisest rohkem tähelepanu (korraldada sisekoolitusi, julgustada õpetajaid ka päris väikeste puhul neid võtteid rakendama);
- töös lastega tuleb õpetajatel pöörata senisest rohkem tähelepanu järgmistele asjaoludele: laps tuleb kaasata tegevuse ettevalmistamisprotsessi ning võimaldada talle koostööd teise lapsega; õppe- ja kasvatustegevuste planeerimisel tuleb arvestada laste huvidega ning lapsel peab olema võimalus hinnata oma tegevuse tulemuslikkust;
- õpetajal tuleb enda tegevuses pöörata tähelepanu järgmistele asjaoludele: planeeritud peavad olema tegevused, mis võimaldavad hinnata eesmärkide täitumist; senisest rohkem pöörata tähelepanu tegevustes rahvuslike elementide kasutamisele.

Koostaja: A.Alunurm
Juuni 2011.a.